

Otázka a odpověď: předkupní právo

Jak je to s úmyslem současné vlády zavést předkupní právo pro nájemce pozemků, tedy, že by vlastníci byli povinni nabídnout pozemky nejdříve jim. Jaké je v tomhle ohledu stanovisko Asociace soukromého zemědělství ČR?

S plošným zavedením předkupního práva Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR) zásadně nesouhlasí a je připravena bránit vlastnickou svobodu v této zemi třeba i podáním k Ústavnímu soudu. V praxi by totiž šlo o nesystémový a nepřijatelný zásah do ústavních práv svobodně nakládat se svým majetkem. Pro vlastníky zemědělských pozemků by to navíc reálně znamenalo, že při prodeji svého majetku budou zatíženi zřejmě až několikaměsíčním zdržením při prodeji, neboť předkupitel bude mít podle toho zákona zcela jistě nějaký čas na rozmyšlenou. Pokud by vlastník nenabídnul pozemek při prodeji tomu, komu by svědčilo zákonné předkupní právo, dostal by se takový převod do rizika zneplatnění takového prodeje, což může znamenat rizika dalších majetkových nebo reputačních škod. Prakticky vzato by tento stát takovým zákonem omezoval a šikanoval dva miliony lidí, kteří tu mají nějaké vlastnické právo k zemědělské půdě v ČR, a to kvůli úzkým zájmům několika stovek velkých agrárních subjektů, které už ale reálně žádní zemědělci vlastnit vůbec nemusí. Čili ten původní (podotýkám, že od samého počátku falešný) záměr pomoci zemědělcům, by jim naopak nevratně uškodil a český venkov by mohl úplně zničit. Menší zemědělci by z toho totiž zcela jistě neprofitovali, protože většinu půdy má v držení (tedy v pachtu) právě malá skupina největších podniků, a k této půdě by se již žádný zemědělec, který by se chtěl rozvíjet, už prakticky nikdy nedostal. Je to líbivý a veskrze mazaný pokus okrást všechny vlastníky půdy o tuto část vlastnického práva, které má také svou majetkovou hodnotu a dát ho zadarmo do rukou lidem, kteří tu vlastní podniky o desítkách až stovkách tisíc hektarů.

Plošné zavedení předkupního práva by však nejenom znamenalo také omezení možnosti zahájit zemědělské podnikání novým zájemcům, kteří by v té době jako „nezemědělci“ na předkupní právo nárok neměli, ale také by se ještě dále prohloubilo riziko další koncentrace vlastnictví půdy ve velkých zemědělských podnicích, která mají dostatek kapitálu na takový nákup. Takový krok by také někde i mohl zvýšit běžným (tedy menším) zemědělcům náklady na nákup půdy, protože velký subjekt s předkupním právem by jej snáze přeplatil. Umožnil by se také ještě více vstup zahraničních subjektů, kteří by nákupem celých zemědělských podniků (což se dnes děje jak na běžícím páse) jen vstoupili do práv jejich předchozích majitelů těchto zem. podniků a tím by se zahraniční element snáze dostal k možnosti získat tuto českou půdu do vlastnictví. Šlo by tedy o zcela zákeřné omezení vlastnického práva po 35 letech od sametové revoluce. Dále jde o zcela zbytečný krok, protože možnost sjednat si předkupní právo normálně existuje a kdo chce, tak si jej může sjednat a řádně za něj také zaplatit. Musíme ale také respektovat to, že konkrétní vlastník toto předkupní právo třeba nikomu dávat prostě nechce, a to je ten princip, který by měli všichni představitelé státu ctít, ať už tam sedí kdokoli a vůbec nepřicházet s takovými destabilizačními nápady.

Zkrátka jsou to jen obludné návrhy této vlády pod vlivem pár chamtivých agroholdingů, které povedou jen ke zhoršení situace většiny zemědělců, okradení a omezení všech vlastníků pozemků a k devastaci právního prostředí i samotného venkova. Pestré vlastnictví půdy a co nejvyšší úroveň jeho ochrany jsou stabilizačními prvky každé fungující demokratické společnosti.

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda Asociace soukromého zemědělství ČR, 5.2.2026